

**Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Полтавський юридичний інститут
Кафедра цивільного, господарського і фінансового права**

**С И Л А Б У С
із навчальної дисципліни
«Правові засади євроінтеграції»
(навчальна дисципліна спеціальної фахової підготовки,
профіль «Цивільна юстиція»)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Освітня програма / спеціалізація – «Право»
Статус дисципліни – вибіркова
Рік набору – 2019, 2020

11 вересня 2019 р.

Полтава – 2019

Силабус навчальної дисципліни «**Правові засади євроінтеграції**» для студентів галузі знань 081 «Право», спеціальності 081 «Право», другого (магістерського) рівня вищої освіти Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Полтава: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 12 с.

Розробник:

Гаркуша Андрій Олександрович, доцент кафедри цивільного, господарського і фінансового права, кандидат юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Криницький Ігор Євгенович – завідувач кафедри цивільного, господарського і фінансового права, доктор юридичних наук, професор, старший науковий співробітник

Затверджено на засіданні кафедри цивільного, господарського і фінансового права (протокол № 1 від 11 вересня 2019 р.)

Дата оновлення – 27 серпня 2020 року
(протокол № 1 засідання кафедри цивільного, господарського і фінансового права права від 27 серпня 2020 року)

Завідувач кафедри _____

Криницький І.Є.

Інформація про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Правові засади євроінтеграції
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова, належить до циклу навчальних дисциплін фахової підготовки за напрямом «Цивільна юстиція».
Викладач	Гаркуша Андрій Олександрович, к.ю.н., доцент кафедри цивільного, господарського і фінансового права ПЮІ НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 0532 560148
E-mail	andreigarkusha@gmail.com
Консультації	Середа 13-00 – 14-00, м. Полтава, Першотравневий проспект, 5, ауд. 504-Б.
Онлайн консультації у Zoom (ідентифікатор конференції):	https://us04web.zoom.us/j/9148542307?pwd=aWxxb2JiREdsc2lHVzZlYU3lBY05JZz09

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається поняття та зміст основних категорій права Європейського Союзу. Вивчаються засади інституційної будови Європейського Союзу, організаційно-правові моделі взаємодії міжнародного права, права ЄС та національного права. Розглядаються тенденції розвитку взаємодії та взаємовпливу права ЄС та національного права; особливості захисту прав і свобод в ЄС, нормативно-правове забезпечення законотворчого процесу в межах ЄС, детермінанти та перспективи відносин Україна-ЄС; юридичні форми узгодження права ЄС та національного права України; засади універсалізації та уніфікації національних правових систем. Студенти знайомляться із основними актами права ЄС та внутрішніми нормативно-правовими актами у вказаній сфері, вчать застосовувати ці знання на практиці, а також знайомляться із правозастосовною практикою.

Мета та завдання вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правові засади євроінтеграції» є набуття студентами здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі права Європейського Союзу, євроінтеграційних процесів, що передбачає проведення різноманітних досліджень та/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Основними **завданнями** вивчення зазначеної навчальної дисципліни є:

- формування у студентів спеціалізованих концептуальних знань у галузі права Європейського Союзу, процесів та механізмів правового забезпечення євроінтеграції, які включають сучасні наукові здобутки у цій галузі, що є основою для оригінального мислення та проведення досліджень у вказаній сфері, зокрема щодо:
 - поняття та змісту основних категорій права Європейського Союзу;
 - організаційно-правових моделей функціонування інститутів, органів та агенцій Європейського Союзу;
 - тенденцій розвитку та реформування інституційно-організаційної системи Європейського Союзу;
 - системно-структурної організації Європейського Союзу, правового статусу та практики його реалізації інституціями, органами та агенціями;

- нормотворчості суб'єктів Європейського Союзу, порядку прийняття та реалізації актів інституціями, органами та агенціями Європейського Союзу;
- правового статусу службовців, офіційних посадових осіб інституцій, органів та агенцій Європейського Союзу;
- правового механізму контролю за реалізацією їх повноважень;
- особливостей реалізації юридичної відповідальності в межах Європейського Союзу;
- особливостей та внутрішньої будови права Європейського Союзу, його джерел;
- правового механізму, форм, засобів та напрямів гармонізації національного законодавства до права Європейського Союзу;
- правової основи взаємовідносин України та Європейського Союзу, їх детермінант та перспектив розвитку;
- правових засад членства у Європейському союзі, процедури його набуття та припинення;
- особливостей юридичного механізму захисту прав і свобод людини в Європейському Союзі;
- набуття студентами спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, котрі виникають у інститутів, органів та агенцій Європейського Союзу в процесі їх формування та здійснення повсякденної діяльності, а також у держав-членів, фізичних та юридичних осіб Європейського Союзу унаслідок реалізації органами, агенціями та інституціями їхніх власних або делегованих повноважень, зокрема щодо:
 - взаємодії держав-членів Європейського Союзу із інституціями, органами та агенціями Європейського Союзу;
 - взаємодії третіх держав із інституціями, органами та агенціями Європейського Союзу;
 - організації та проведення виборів до Європейського Парламенту;
 - формування інституцій, органів та агенцій Європейського Союзу та здійснення ними своїх повноважень;
 - юрисдикційного забезпечення права Європейського Союзу Судом ЄС та національними судами держав-членів;
 - реалізації правового статусу структурними елементами Європейського Союзу у бюджетно-фінансовій сфері, зовнішньо-політичній сфері, сфері охорони правопорядку та юстиції, охорони прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб;
 - особливостей організаційно-правових вимог членства, процедури вступу країни-кандидата до Європейського Союзу;
 - здійснення нормотворчості, координації взаємодії відповідних суб'єктів.
- здатність інтегрувати знання, набуті у процесі вивчення цієї та низки інших навчальних дисциплін, й розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах, зокрема:
 - поєднуючи знання, набуті у процесі вивчення навчальних дисциплін «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Державне (конституційне) право зарубіжних країн», «Міжнародне право», «Історія міжнародного права» щодо правосуб'єктності та правової природи Європейського Союзу, системи його інституцій, органів та агенцій, порядку їх формування та правового статусу, юрисдикційного забезпечення права Європейського Союзу Судом ЄС та національними судами держав-членів, взаємодії держав-членів із інституціями, органами та агенціями Європейського Союзу, взаємодії третіх держав із інституціями, органами та агенціями Європейського Союзу;
 - поєднуючи знання, набуті у процесі вивчення навчальних дисциплін «Міжнародне приватне право», «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності», «Інвестиційне право» студенти набувають знань про особливості взаємодії

- національних правопорядків різних держав, міжнародного та національного права, права Європейського Союзу та національно права держав-членів;
- здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, зокрема щодо:
 - застосування набутих теоретичних знань та сформованих практичних навичок щодо реалізації правового статусу інституціями, органами та агенціями Європейського Союзу;
 - застосування набутих теоретичних знань та сформованих практичних навичок щодо здійснення нормотворчого процесу інституціями, органами та агенціями Європейського Союзу;
 - особливостей гармонізації національного права із правом Європейського Союзу;
 - аналізу детермінант та тенденцій правовідносин між Україною та Європейським Союзом;
 - реалізації процедури набуття членства у Європейському Союзі.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: перш ніж вивчати зазначену навчальну дисципліну, студенти мають опанувати наступні навчальні дисципліни: «Теорія держави і права»; «Конституційне право України»; «Історія міжнародного права»; «Державне (конституційне) право зарубіжних країн».

Кореквізити: «Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності».

Постреквізити: компетентності, отримані унаслідок опанування зазначеної навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні наступних навчальних дисциплін: «Актуальні проблеми цивільного права», «Міжнародний комерційний арбітраж», «Інвестиційне право».

Очікувані результати та перелік компетентностей, набутих здобувачем вищої освіти унаслідок вивчення навчальної дисципліни

Опанувавши навчальну дисципліну «Правові засади євроінтеграції», студент набуде наступні загальні та фахові компетентності, котрі дозволять йому розв'язувати складні проблеми у діяльності інституцій, органів та агенції Європейського Союзу, його взаємодії із державами-членами та третіми державами, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій й характеризується невизначеністю умов і вимог:

Здатність виявляти та вирішувати складні існуючі юридичні проблеми у галузі права Європейського Союзу, європейської інтеграції та інтеграційних процесів України

Здатність вирішувати існуючі складні проблеми у галузі правових засад євроінтеграції, застосовуючи інноваційні підходи

Здатність генерувати ідеї, втілення котрих допоможе вирішити складні проблеми правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу як у сфері нормотворчості, так і у сфері правозастосування

Здатність пропонувати альтернативні шляхи вирішення існуючих складних проблем правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу, обґрунтовуючи їх переваги й недоліки

Здатність створювати інноваційний продукт задля вирішення існуючих складних проблем суб'єктів євроінтеграції та права Європейського Союзу

Здатність здійснювати наукові розвідки та генерувати нові знання правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу

Здатність застосовувати знання, уміння й навички, отримані під час вивчення інших навчальних дисциплін, у процесі розв'язання складних проблем права Європейського Союзу, правових засад євроінтеграції та євроінтеграційних відносин України

Здатність опрацьовувати значні обсяги інформації, критично їх аналізувати й застосовувати

Здатність використовувати іноземну літературу з правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу

Здатність використовувати комп'ютерні мережі для пошуку варіантів вирішення існуючих складних проблем правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу

Здатність знаходити й використовувати різноманітні джерела необхідної інформації для вирішення існуючих складних проблем правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу

Здатність критично оцінювати та обґрунтовувати вади й переваги кожного запропонованого підходу до вирішення існуючої складної проблеми правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу

Здатність формувати та обґрунтовувати власну думку щодо будь-якого явища в межах права Європейського Союзу та правових засад євроінтеграції

Здатність до самостійного опанування правових засад євроінтеграції та права Європейського Союзу

**Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р.
для студентів денної форми навчання**

Дата	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
01.09.20 - 04.09.20	1. «Історія становлення та розвитку європейської інтеграції»	«Історія становлення та розвитку європейської інтеграції» <i>Основна література:</i> 1; 2; 3; 6	Передумови інтеграційних процесів в Західній Європі та еволюція ідеї європейської єдності; Ідея створення Європейського Союзу (ЄС) та її втілення у Маастрихтському договорі 1992 р; Модернізація ЄС у зв'язку з набуттям чинності Лісабонського договору 2007 р.;

07.09.20 - 11.09.20	2. «Політико-правова природа Європейського Союзу»	«Політико-правова природа Європейського Союзу» <i>Основна література:</i> 2; 4; 5.	Лісабонський договір і питання правосуб'єктності ЄС; Міжнародна правосуб'єктність ЄС та способи її реалізації; Правосуб'єктність ЄС за національними правом держав-членів; Місце ЄС серед інших європейських міждержавних організацій.
14.09.20- 18.09.20	3. «Права людини в Європейському Союзі»	«Права людини в Європейському Союзі» <i>Основна література:</i> 1; 3; 8.	Становлення інституту правового статусу особи в праві ЄС; Нормативно-правові акти, що регулюють основи правового статусу людини та громадянина в ЄС; Гарантії прав та свобод людини та громадянина в ЄС: інституціональні, процесуальні та матеріальні.
21.09.20 - 25.09.20	4. «Членство в Європейському Союзі»	«Членство в Європейському Союзі» <i>Основна література:</i> 1; 3; 8.	Правові основи членства держав у Європейському Союзі; Юридичний статус і зміст формальних вимог, які закріплені в Договорі про ЄС та Копенгагенських критеріях членства 1993 р.; Процедура набуття членства в ЄС, її стадії.
28.09.20 - 02.10.20	5. «Загальна характеристика інституційної системи та інститутів Європейського Союзу»	«Загальна характеристика інституційної системи та інститутів Європейського Союзу» <i>Основна література:</i> 1; 4; 9	Генезис інституційної системи ЄС.; Основоположні принципи інституційної системи ЄС; Джерела правового статусу органів ЄС.
05.10.20 - 09.10.20	6. «Загальна характеристика права Європейського Союзу. Принципи права Європейського Союзу»	«Загальна характеристика права Європейського Союзу. Принципи права Європейського Союзу» <i>Основна література:</i> 1; 3; 10.	Право ЄС: поняття, структура, дія у часі та просторі; Співвідношення понять "право ЄС" і "європейське право"; Співвідношення права ЄС з національним правом держав-членів.

12.10.20 - 16.10.20	7. «Судовий захист права Європейського Союзу»	«Судовий захист права Європейського Союзу» <i>Основна література:</i> 1; 3; 7.	Захист права ЄС в Суді ЄС: прямі та непрямі провадження; Провадження проти держав-членів; Відповідальність держав-членів перед фізичними та юридичними особами за порушення права ЄС.
19.10.20 – 23.10.20	8. «Історія розвитку відносини між Україною та Європейським Союзом, їх нормативно-правове регулювання»	Історія розвитку відносини між Україною та Європейським Союзом, їх нормативно-правове регулювання <i>Основна література:</i> 1; 3; 7.	Набрання членства у ЄС – пріоритет зовнішньої політики України, визначений на законодавчому рівні; Передумови укладення Договору про асоціацію між Україною та ЄС: історичні передумови.
26.10.20 – 30.10.20	9. «Юридичні аспекти співробітництва між Україною та Європейським Союзом»	Юридичні аспекти співробітництва між Україною та Європейським Союзом <i>Основна література:</i> 1; 3; 7.	Торгівельно-економічне співробітництво України та ЄС; План дій з лібералізації візового режиму між Україною та ЄС; Співробітництво України та ЄС у галузі транспорту; Спільний авіаційний простір між Україною та ЄС.
02.11.20 – 07.11.20	10. «Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу»	Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу <i>Основна література:</i> 1; 3; 10.	Правові засади адаптації законодавства України до <i>acquis communautaire</i> ; Програма адаптації законодавства України до законодавства ЄС; Механізми адаптації законодавства України до законодавства ЄС; Центральні органи державної влади, відповідальні за адаптації законодавства України до законодавства ЄС.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

1. наукової статті;
2. наукової доповіді;
3. тез наукової доповіді на конференції;
4. огляд судової практики;
5. есе за вузькоспеціальною проблематикою;
6. анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, у т.ч. іноземної;
7. термінологічного словника
8. підготовки до практичних занять та іспиту.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у «Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Правові засади

євроінтеграції» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» / уклад. А.О. Гаркуша. Полтава : ПЮІ Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 18 с.

Інформаційне забезпечення курсу

Підручники, навчальні посібники, тексти лекцій

1. Гердеген М. Європейське право: пер. з нім. / М. Гердеген. – К.: К.І.С., 2008. – 524 с.
2. Дайнен Д. Дедалі міцніший Союз. Курс європейської інтеграції / Д. Дайнен; пер. з англ. М. Марченко. – К.: К.І.С., 2006. – 699 с.
3. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування: посіб. / В. В. Копійка, Т. І. Шинкаренко; за ред. Л. В. Губерського.– К.: Знання, 2009. – 751 с.
4. Право Європейського Союзу: навч. посіб. / за заг. ред. Р. А. Петрова. – 2-ге вид. – К.: Істина, 2009. – 376 с.
5. Право Європейського Союзу: підруч. / за ред. В. І. Муравйова. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 704 с.
6. Правова природа Європейського Союзу // Конституційне право зарубіжних країн: навч. посіб. / М. С. Горшеньова, К. О. Закоморна, В. О. Ріяка та ін.; за заг. ред. В. О. Ріяки. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – С.236-240.
7. Мусис Н. Усе про спільні політики Європейського Союзу: пер. з англ. / Н. Мусис. – К.: К.І.С., 2005. – 446 с.

Монографії

1. Державний суверенітет в умовах європейської інтеграції: моногр. / за ред. Ю. П. Битяка, І. В. Яковюка. – К.: Право України, 2012. – 336 с.
2. Історія європейської інтеграції від Римської імперії до Європейського Союзу: моногр. / під ред. І. В. Яковюка. – К.:Право України, 2012. – 208 с.
3. Комарова Т. В. Юрисдикція Суду Європейського Союзу: моногр. / Т. В. Комарова. – Х.: Право, 2010. – 360 с.
4. Кравчук І. В. Гармонізація національних правових систем з правом ЄС / І. В. Кравчук, М. В. Парапан. – К.: Слово, 2004. – 319 с.
5. Луць Л. А. Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти): моногр. / Л. А. Луць. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – 304 с.
6. Тюшка А. Договір про конституцію для Європи: генезис, юридична природа, політична цінність: моногр. / А. Тюшка. – К.: К.І.С., 2007. – 228 с.

Статті

1. Анакіна Т. Прецедентні рішення Суду Європейських співтовариств у становленні правопорядку ЄС / Т. Анакіна // Підприємництво, госп-во і право. – 2008. – № 2. – С. 49-52.
2. Бранчук І. Конституційно-правовий механізм взаємодії права Європейського Союзу та національного права держав-членів / І. Бранчук // Там же. – 2009. – № 9. – С. 18-21.
3. Венецька О. Хартія фундаментальних прав Європейського Союзу та Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: проблеми взаємодії / О. Венецька // Держава і право. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – 2007. – № 38 – С. 161-167.
4. Вдовиченко О. Основні зміни інституційної системи Європейського Союзу після Лісабонського договору / О. Вдовиченко // Юрид. Україна. – 2010. – № 9. – С.118-123.
5. Гладенко О. Лісабонський договір 2007 р. як новий етап еволюційного розвитку права Європейського Союзу / О. Гладенко // Вісн. Центр. виборч. комісії. – 2008. – № 1 (11). – С. 73-77.

6. Євглевська О. Л. Адаптація законодавства як умова майбутнього членства України в Європейському Союзі / О. Л. Євглевська // Держ. буд-во та місц. самоврядування. – 2009. – № 17. – С. 118-129.

7. Москаленко О. М. До класифікації джерел права Європейського Союзу / О. М. Москаленко // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2009. – Вип. 1 (5). – С. 55-60. – (Сер. Право).

8. Муравйов В. Види компетенцій реформованого Європейського Союзу / В. Муравйов, І. Березовська // Вісн. Київ. ун-ту ім. Тараса Шевченка: міжнар. відносини. – 2009. – Вип. 37. – С. 53-57.

9. Муравйов В. І. Асоціація як перший крок до інтеграції / В. І. Муравйов // Акт. пробл. міжнар. відносин. – 2009. – Вип. 86. – ч. 1. – С. 85-96.

10. Муравйов В. Міжнародні угоди Європейського Союзу та *acquis communautaire* / В. Муравйов // Право України. – 2012. – № 3-4. – С. 306-320.

11. Рабінович С. П. Гармонізація права України з правом Євросоюзу у контексті проблеми балансування пріоритетів національної правової політики / С. П. Рабінович // Приват. Право і підприємництво. – 2009. – Вип. 8. – С. 152-155.

12. Стрельцова О. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом: передумови, проблеми і перспективи / О. Стрельцова // Там же. – 2012. – № 3-4. – С. 87-97.

13. Трюхан В. Інституційне забезпечення адаптації законодавства України до надбання спільноти в рамках виконання майбутньої Угоди про асоціацію Україна – ЄС / В. Трюхан // Вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – 2011. – № 4. – С. 230-241.

14. Шпакович О. Принципи субсидіарності і пропорційності у праві Європейського Союзу // Право України. – 2012. – № 3-4. – С. 321-328.

Нормативні акти

1. Деякі питання адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: постанова Кабінету Міністрів України № 1365 від 15.10.2004 р. // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 42. – Ст. 2763.

2. Договір про заснування Енергетичного співтовариства від 25.10.2005 р. // Там же. – 2011. – № 1. – Ст. 1.

3. Основи права Європейського Союзу: нормативні матеріали / за заг. ред. М. В. Буроменського. – Х.: Фінн, 2010. – 392 с.

4. Перелік центральних органів виконавчої влади, відповідальних за організацію роботи з адаптації законодавства України до законодавства ЄС: затв. Протокольним рішенням Координаційної ради з адаптації законодавства України до законодавства ЄС від 10.06.2011 р. № 7. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article%3fart_id=223287414&cat_id=223281453 (дата звернення: 27.08.2020).

5. План дій “Україна – Європейський Союз” від 21.02.2005 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_693 (дата звернення: 27.08.2020).

6. Про впорядкування процесу здійснення експертизи проектів законів України та інших нормативно-правових актів на предмет їх відповідності *acquis communautaire*: наказ М-ва юстиції України від 28.04.2005 р. № 42/5 // Офіц. вісн. України. – 2005. – № 18. – Ст. 958.

7. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України № 1629-IV від 18.03.2004 р. // Відом. Верхов. Ради. – 2004. – № 29. – Ст. 367.

8. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики України: Закон України № 2411-VI від 01.07.2010 р. // Там же. – 2010. – № 40. – Ст. 527.

9. Про затвердження стратегії інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України № 615/98 від 11.06.1998 р. // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 24. – Ст. 870.

10. Про Програму інтеграції України до Європейського Союзу: Указ Президента України від 14. 09. 2000 № 1072/2000 // Там же. – 2000. – № 39. – Ст. 1648.

11. Протокол до Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами про Рамкову угоду між Україною та Європейським Союзом про загальні принципи участі України в програмах Союзу від 22.11.2010 р. // Там же. – 2011. – № 92. – Ст. 3360.

12. Угода про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р. // Там же. – 2006. – № 24. – Ст. 1794.

13. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 27.08.2020).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на практичних заняттях: брати участь в обговоренні дискусійних питань та розробленні кейсів, повною мірою долучатися до активних форм навчання, використовувати різноманітні джерела з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення бізнес-процесів. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити із аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Правові засади євроінтеграції» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Видами *поточного контролю* знань студентів є:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За підсумками практичних занять студент може отримати від 0 до 28 балів;

– протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 8;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *лекційних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або

експрес-опитування. За підсумками поточного контролю на лекціях студенти можуть отримати від 0 до 4 балів.

Формою підсумкового контролю знань студентів із навчальної дисципліни є *іспит*, що оцінюється за шкалою від 0 до 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 20 балів.

Питання для підготовки до іспиту розміщено в АСУ та у «Методичних рекомендаціях до самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Правові засади євроінтеграції» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» / уклад. А.О. Гаркуша. Полтава : ПЮІ Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2019. 18 с.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів

Лекційні заняття	Практичні заняття (поточний контроль)		Самостійна робота	Залік (підсумковий контроль)	Підсумкова оцінка знань
	Модуль № 1	Модуль № 2			
max 4	max 14	max 14	max 8	max 60	max 100

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

